

Stanovisko Odborového svazu pracovníků knihoven (OSPK) k pozměňovacímu návrhu poslanců ODS a TOP 09 k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Odborový svaz pracovníků knihoven (OSPK) vyjadřuje svůj jednoznačný nesouhlas s pozměňovacím návrhem poslanců ODS a TOP 09 k vládnímu návrhu novely zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce. Tento návrh, který zavádí možnost ukončit pracovní poměr bez udání důvodu, je v přímém rozporu se základními principy ochrany práv zaměstnanců a představuje nebezpečí pro všechny pracovníky nejen v soukromém sektoru, pro něž je tato změna navržena, nýbrž i ve veřejném sektoru včetně těch působících v knihovnách.

Ohrožení práv zaměstnanců

Navrhovaná změna fakticky umožní zaměstnavatelům propouštět zaměstnance bez jakéhokoliv zdůvodnění, což je v přímém rozporu se zásadami spravedlnosti a právní jistoty. Dosavadní právní úprava chrání zaměstnance před zneužíváním a diskriminací ze strany zaměstnavatelů. Pokud bude možné rozvázat pracovní poměr bez udání důvodu, dojde k faktickému oslabení právní ochrany zaměstnanců, kteří nebudou schopni prokázat, zda se stali obětí nespravedlivého zacházení. Důsledkem bude zvýšení nejistoty v pracovněprávních vztazích, ve střednědobém horizontu k tlaku na nižší růst mezd i platů a k diskriminačním praktikám ve vztahu zaměstnavatel versus zaměstnanec.

Obzvláště ohroženi budou ti, kteří se aktivně zapojují do odborové činnosti, upozorňují na nešvary v pracovních podmínkách nebo se domáhají svých práv. Možnost libovolné výpovědi by mohla vést k autocenzuře a strachu z prosazování legitimních požadavků na lepší podmínky práce.

Odmítání evropských standardů ochrany pracovníků

Navrhovaná změna je v rozporu s praxí v mnoha evropských zemích, kde se dbá na důvodnost ukončení pracovního poměru a ochranu zaměstnanců. Zavedení výpovědi bez udání důvodu by bylo krokem zpět a oslabilo by nejen právní postavení zaměstnanců, ale i celkovou stabilitu pracovního trhu.

Požadavek OSPK

Odborový svaz pracovníků knihoven důrazně vyzývá poslance Parlamentu ČR, aby tento pozměňovací návrh odmítli. Vyzýváme všechny zainteresované strany k dialogu o posilování ochrany pracovníků, nikoli k jejímu oslabování. Stabilita a právní jistota jsou klíčové nejen pro zaměstnance, ale i pro kvalitu demokracie v České republice.

V Praze dne 31. 1. 2025

Za Odborový svaz pracovníků knihoven

Mgr. Lubomír Novotný

Předsedkyně

Iveta Bergerová